

37. Sympozjum Speleologiczne Sprawozdanie

W dniach 24-26 października 2003 r. odbyło się w Wojcieszowie 37. Sympozjum Speleologiczne. Głównym organizatorem była Sekcja Speleologiczna Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, a współorganizatorami Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Speleoklub „Bobry”-Żagań, Wałbrzyski Klub Górski i Jaskiniowy oraz Instytut Nauk Geologicznych UJ. Sympozjum było ono poświęcone głównie zagadnieniom jaskiń i krasu Sudetów. W sympozjum wzięło udział ponad 80 osób reprezentujących zarówno środowisko naukowe (geologów, geografów i biologów) jak i eksploratorów i grotolarzy z całego kraju. Opublikowane zostały materiały sympozyjne liczące 68 stron (streszczenia referatów i przewodnik sesji terenowych).

Odbyły się dwie sesje referatowe. Pierwsza z nich została zorganizowana w pierwszym dniu sympozjum. W jej trakcie wygłoszono 20 referatów. Sesja druga, zorganizowana wieczorem drugiego dnia. Podczas tej sesji wygłoszono pięć referatów. Sesje tradycyjnie poświęcone były szeroko pojętej tematyce krasowej i speleologicznej. Szczególny nacisk był położony na badania jaskiń i zjawisk krasowych Sudetów, a zwłaszcza Gór Kaczawskich. Wiele uwagi poświęcono ochronie jaskiń, przede wszystkim jaskiń Gór Kaczawskich zlokalizowanych na obszarze kamieniołomów na Górze Połom. Dyskutowano problemy związane z możliwością rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych i stworzenia specjalnej ścieżki dydaktycznej prezentującej walory naukowe zjawisk krasowych tego obszaru.

Przed południem w drugim dniu sympozjum odbyła się pierwsza sesja terenowa poświęcona morfogenezie i rozwojowi tzw. pseudokrasu rejonu: Boguszów, Czartowskie Skały prowadzona przez Andrzeja Wojtonia i Wojciecha Rogalę przy pomocy Wojciecha Śliwińskiego. Prezentowane były jaskinie powstałe na drodze grawitacyjnego rozwierania szczelin w permskich ryolitach na górze Mniszek i jaskinie sufozyjne w górnokredowych piaskowcach w masywie Czartowskich Skał. Dyskutowane były zagadnienia dynamiki rozwoju tych form w kontekście złożonej budowy geologicznej i postępujących procesów czwartorzędowej erozji i rozwoju rzeźby. Druga część tej sesji terenowej była poświęcona jaskiniom rozwiniętym w soczewkach permskich dolomitów w okolicach Kochanowa. Podczas niej odwiedzono siedem jaskiń, których otwory są usytuowane w niewielkich nieczynnych wyrobiskach. Zwrócono szczególną uwagę na genezę tych form krasowych i ich związek z budową geologiczną obszaru, a zwłaszcza jedynie lokalne występowanie permskich dolomitów, w których jaskinie są rozwinięte.

W trzecim dniu sympozjum odbyła się druga sesja terenowa poświęcona zjawiskom krasowym Góry Połom. Sesję tą prowadzili Halina Zyzńska, Marcin Furtak, Rajmund Kondratowicz i Adam Szykiewicz. W oparciu o demonstrowane zjawiska krasowe

omawiane były problemy powstania i rozwoju sieci krasowej cyrkulacji w tym rejonie. Dyskutowano zagadnienia istnienia tzw. poziomów jaskiniowych i ich ewentualny związek z kenozoicznym etapem rozwoju rzeźby tej części Sudetów. Omawiano także kwestie starszych etapów krasowienia i ich związek z cyrkulacją roztworów hydrotermalnych. Osobne miejsce było poświęcone kwestii niszczenia jaskiń, i co za tym idzie unikalnych informacji zapisanych w ich osadach, podczas eksploatacji surowca w kamieniołomach i zagadnieniom ochrony oraz wykorzystania dydaktycznego jeszcze zachowanych form krasowych. Podczas tej sesji odbyła się także prezentacja działania sprzętu georadarowego RAMAC/GPR i możliwości jego zastosowania dla detekcji niedostępnych podziemnych próżni krasowych.

Sekretarz Sekcji Speleologicznej PTP

Michał Gradziński

dr Michał Gradziński